

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทองแสนขัน

ที่ อต ๐๐๒๓.๘/ว ๒๘๒

ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่างๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลทองแสนขัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทองแสนขัน ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ อต ๐๐๒๓.๓/ว ๑๒๔๓๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(นายณัฐภัทร บุญประจง)

ท้องถิ่นอำเภอทองแสนขัน

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ

โทร ๐-๕๕๕๑-๘๒๗๔

282

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
เลขรับที่ 239
วันที่ 18 ธ.ค. 62
เวลา 11.00

ที่ อต ๐๐๒๓.๓/ว ๑๒๕๓

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ และสำนักงานเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจาก จุฬาราชมนตรีได้จัดทำ “แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่างๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม” เพื่อเผยแพร่และสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ตลอดจนรักษาเป็นพหุวัฒนธรรมของสังคมที่โดดเด่นงดงาม และคงความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละวัฒนธรรมความเชื่อไว้อย่างเหมาะสม ลงตัวและสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระวโรกาสให้จุฬาราชมนตรีนำคณะเข้าเฝ้าฯ ขอประทานรับคำปรึกษาในแนวทางการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาในการอยู่ร่วมกันของศาสนิกชนไทยให้มั่นคง ยั่งยืน และมีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ในการนี้ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงประทานแนวพระราชดำริว่า “ศาสนิกชนทุกศาสนาพึงปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมไทยเพื่อรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรไทยด้วยสามัคคีธรรม” ดังนั้น เพื่อเป็นการน้อมนำแนวพระราชดำริของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มาปฏิบัติ และเป็นการสร้างความรับรู้ที่ถูกต้องถึงแนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่างๆ เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของศาสนิกชนทุกศาสนาด้วยความเคารพและยอมรับความเป็นพหุวัฒนธรรมของสังคมไทยให้มีความมั่นคงด้วยความสามัคคีธรรม จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แจ้งแนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่างๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้บุคลากรในสังกัดทราบ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งให้ท้องถิ่นอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

เรียน ท้องถิ่นอำเภอทองแสนขัน

เพื่อโปรดทราบ

ทท.จ. อ. ๑๑/๑๕ ทท.ทองแสนขัน
 ราชอาณาจักรไทยมุสลิมในโอกาสต่างๆ ที่ควร
 อยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลาย
 ทท.ค.ค.ค.

นางสาวณัฐนันท์ พลเมืองดี

(นางสาวณัฐนันท์ พลเมืองดี)

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๕๕๔๐-๓๐๐๘ ต่อ ๑๓

ผู้ประสานงาน นางสุทิน แก้วรอด โทร. ๐๘๖-๙๓๗๙๔๕๖

(นายณัฐภัทร บุญประจง)

ท้องถิ่นอำเภอทองแสนขัน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น)

โทร. ๐-๒๒๕๑-๕๐๒๑-๓ ต่อ ๕๐๓

ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๕

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม
เรียน ผู้บริหารหน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า จุฬาราชมนตรีได้จัดทำ “แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม” เพื่อเผยแพร่และสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ตลอดจนรักษาความเป็นพหุวัฒนธรรมของสังคมที่โดดเด่นงดงาม และคงความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละวัฒนธรรมความเชื่อไว้อย่างเหมาะสมลงตัว และสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระวโรกาสให้จุฬาราชมนตรี นำคณะเข้าเฝ้าฯ ขอประทานรับคำปรึกษาในแนวทางการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาในการอยู่ร่วมกันของศาสนิกชนไทยให้มั่นคง ยั่งยืน และมีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ในการนี้ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงประทานแนวพระราชดำริว่า “ศาสนิกชนทุกศาสนาพึงปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมไทย เพื่อรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรไทยด้วยสามัคคีธรรม” ดังนั้น เพื่อเป็นการน้อมนำแนวพระดำริของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มาปฏิบัติ และเป็นการสร้างความรับรู้ที่ถูกต้องถึงแนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของศาสนิกชนทุกศาสนาด้วยความเคารพและยอมรับความเป็นพหุวัฒนธรรมของสังคมไทยให้มีความมั่นคงด้วยสามัคคีธรรม จึงแจ้งแนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมาเพื่อทราบ และแจ้งบุคลากรในสังกัดทราบ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๒๐/ว ๗๐๑๐ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้บุคลากรในสังกัดทราบต่อไป

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ความวิจิตร

บันทึกข้อความ

62102

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๑๕๖๐
ที่ มท ๐๓๒๐/๗๐๑๐ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม
เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และ
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย

ด้วยจุฬาราชมนตรีได้จัดทำ “แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม” เพื่อเผยแพร่และสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ตลอดจนรักษาความเป็นพหุวัฒนธรรมของสังคมที่โดดเด่น งดงาม และ คงความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละวัฒนธรรมเชื่อมโยงอย่างเหมาะสมลงตัว และสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระวโรกาสให้จุฬาราชมนตรี นำคณะเข้าเฝ้าฯ ขอประทาน รับคำปรึกษาในแนวทางการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาในการอยู่ร่วมกันของศาสนิกชนไทยให้มั่นคง ยั่งยืน และมีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ในการนี้ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงประทานแนวพระดำริว่า “ศาสนิกชนทุกศาสนาพึงปฏิบัติตาม ศาสนบัญญัติ โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมไทย เพื่อรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรไทย ด้วยสามัคคีธรรม”

ดังนั้น เพื่อเป็นการน้อมนำแนวพระดำริของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกมาปฏิบัติ และเป็นการสร้างความรู้ที่ถูกต้องถึงแนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิม ในโอกาสต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของศาสนิกชนทุกศาสนาด้วยความเคารพและยอมรับความเป็น พหุวัฒนธรรมของสังคมไทยให้มีความมั่นคงด้วยสามัคคีธรรม จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาส ต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมาเพื่อทราบ และแจ้งบุคลากรในสังกัดทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

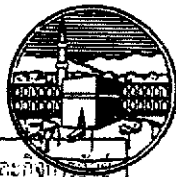
Form with handwritten number 7199 and a date field.

Form with various fields and a date field.

สำนักงานจุฬาราชมนตรี

ศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติ

เดลิเวอรี่

الإسلامية الإسلامية

SHEIKHUL ISLAM OFFICE

Sheikhul Islam Office ศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติ

ที่ สท.๐๐๐๑/๖๙๐

เลขรับ 81333
วันที่ 30 ม.ค. - 69
เวลา ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

วันที่ 30 ต.ค. 2562

เลขรับ 38382

เวลา

เรื่อง แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย
สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ
เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

กรมการปกครอง
เลขรับ 81333
วันที่ 30 ต.ค. 2562
เวลา 14.04 น.
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จุฬาราชมนตรี ได้จัดทำ “แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม” เพื่อเผยแพร่และสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ตลอดจนรักษาความเป็นพหุวัฒนธรรมของสังคมไทยที่โดดเด่น งดงามและคงความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละวัฒนธรรม ความเชื่อไว้อย่างเหมาะสมลงตัว และสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระวโรกาสให้จุฬาราชมนตรี นำคณะเข้าเฝ้าฯ ขอประทานรับคำปรึกษาในแนวทางการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาในการอยู่ร่วมกันของศาสนิกชนไทยให้มั่นคง ยั่งยืน และมีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป เมื่อวันที่ศุกร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา ความทราบแล้ว นั้น

ในการนี้ การเข้าเฝ้าฯ ดังกล่าว นับเป็นครั้งประวัติศาสตร์อันน่าประทับใจอย่างยิ่งแล้ว ยังนำความปิติยินดีมาสู่สังคมมุสลิมและสังคมไทยโดยรวม เพราะภาพเหตุการณ์ที่ปรากฏเป็นเครื่องยืนยันให้ประจักษ์ชัดว่า ผู้นำจิตวิญญาณอันเป็นเสาหลักทางคุณธรรมจริยธรรมของแผ่นดินไทย มีการปรึกษาหารือกันในการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่นับถือ และในคราเดียวกัน สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงประทานแนวพระดำริว่า “ศาสนิกชนทุกศาสนาพึงปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมไทย เพื่อรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรไทยด้วยสามัคคีธรรม” อันแสดงให้เห็นถึงความโอบอ้อมอารี กลมเกลียว ผูกพันเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขทั้งมุสลิมและบุคคลทั่วไปสัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรมที่สมบูรณ์ และเพื่อให้การเผยแพร่แนวทางปฏิบัติดังกล่าวทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย จุฬาราชมนตรีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านโปรดพิจารณาแจ้งแนวทางปฏิบัติดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาศิส พิทักษ์คุมพล)

จุฬาราชมนตรี

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทรศัพท์ ๐๒-๙๔๙๔๒๖๘, ๐๒-๙๔๙๔๒๘๘, ๐๒-๙๔๙๔๓๑๒ ๓ (นางสาวนัยนา หมดอะด้า)

โทรสาร ๐๒-๙๔๙๔๒๖๐

แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ
เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๑. แนวทางปฏิบัติในการเข้าร่วมงานรัฐพิธีและงานพิธีการ

๑.๑ การแต่งกาย :

- (๑) กรณีที่กำหนดให้แต่งกายด้วยเครื่องแบบ ให้ถือปฏิบัติไปตามระเบียบของทางราชการ
- (๒) กรณีที่กำหนดให้แต่งกายด้วยชุดประจำหน่วยงาน หรือชุดสุภาพ หรือชุดประเพณีท้องถิ่นที่มิขัดตามบทบัญญัติของศาสนา ให้ถือปฏิบัติตามนั้น

๑.๒ การถวายค่านับพระบรมสาทิสลักษณ์หรือพระบรมฉายาลักษณ์

- กรณีเป็นข้าราชการให้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- กรณีบุคคลทั่วไปที่เป็นชาย ให้ยืนตรงและก้มศีรษะค่านับ
- กรณีบุคคลทั่วไปที่เป็นหญิง ให้ถอนสายบัว

๑.๓ การปฏิบัติระหว่างการประกอบพิธีกรรม

- กรณีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จเป็นองค์ประธาน หากประทับยืน ให้ลุกขึ้นยืนตามองค์ประธาน หากประทับนั่ง ให้นั่งลงตามองค์ประธาน
- กรณีทั่วไปให้ลุกขึ้นยืนต้อนรับประธานในพิธีได้ เมื่อประธานเข้าประจำที่และนั่งลง ก็ให้นั่งลงตามประธาน
- เมื่อประธานจูดรูปเทียนหรือในระหว่างประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ให้นั่งสงบนิ่งอยู่ที่เดิม
- ในกรณีที่มีการร้องเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี ให้ยืนตรงและร่วมขับร้องเพลงตามได้โดยปกติ
- ในกรณีที่พิธีการนั้นกำหนดให้มีการสวดขอพรในศาสนาอิสลาม ก็ให้ชาวไทยมุสลิมที่อยู่ในพิธี ณ ที่แห่งนั้นขอคูอาร์และซอลาวาต

๒. แนวทางปฏิบัติกรเข้าร่วมงานพระบรมศพของพระมหากษัตริย์ งานพระศพของเชื้อพระวงศ์ และงานศพของบุคคลสำคัญของประเทศหรือของบุคคลทั่วไป ตลอดจนงานที่จัดขึ้นเพื่อถวายความอาลัยหรือแสดงความอาลัย

๒.๑ บทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามมิได้มีข้อห้ามในการเข้าร่วมงานพระบรมศพ งานพระศพ หรืองานศพตลอดจนงานที่จัดขึ้นเพื่อถวายความอาลัยหรือแสดงความอาลัย เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต หรือวันคล้ายวันสิ้นพระชนม์ ดังนั้น ชาวไทยมุสลิมจึงสามารถไปเข้าร่วมงานได้ตามปกติ ถือเป็นการถวายพระเกียรติแด่พระองค์ หรือให้เกียรติแก่ผู้วายชนม์ รวมทั้งแสดงความเสียใจต่อครอบครัวของผู้วายชนม์แล้วแต่กรณี

/ ๒.๒ กรณีที่เป็นงาน...

๒.๒ กรณีที่เป็นงานพระบรมศพและงานถวายความอาลัยแด่พระมหากษัตริย์ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การแต่งกาย ให้แต่งกายตามที่กำหนดไว้

- ข้าราชการ ให้แต่งเครื่องแบบตามระเบียบของทางราชการ หรือชุดสุภาพที่ไม่ดูฉูดฉาด
- ประชาชนทั่วไป ให้แต่งชุดสุภาพที่ไม่ดูฉูดฉาด

(๒) การจัดกิจกรรม

- อ่านถวายเป็นอาลัยสำนักในพระมหากษัตริย์ที่มีต่อพลภคณิกกรชาวไทยมุสลิม ในวาระที่มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- นำเสนอคุตบะห์ (ธรรมกถา) เกี่ยวกับหลักการของศาสนาที่สอดคล้องกับพระราชกรณียกิจของพระองค์ตามที่สำนักจุฬาราชมนตรีกำหนด
- จัดกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระองค์
- เจริญรอยตามพระยุคลบาท สืบสานพระราชปณิธาน อาทิเช่น การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือการเรียนรู้และประยุกต์ใช้หลักการทรงงานของพระองค์ เป็นต้น
- จัดให้มีหรือเข้าร่วมกิจกรรม “จิตอาสาพระราชทาน ๙๐๕ ทั่วประเทศ.” เพื่อสาธารณประโยชน์ตามความสะดวก

๒.๓ กรณีเป็นงานพระศพของเชื้อพระวงศ์ หรืองานศพของบุคคลสำคัญของประเทศหรือของบุคคลทั่วไป ตลอดงานที่จัดขึ้นเพื่อแสดงความอาลัย ให้นำข้อ ๒.๒ มาใช้โดยอนุโลม

๓. แนวทางปฏิบัติในการเข้าร่วมวันไหว้ครู และการทำความเคารพครู อาจารย์

๓.๑ การไหว้เพื่อทำความเคารพครู อาจารย์ เป็นการกระทำที่สมควรอย่างยิ่ง

๓.๒ การมอบดอกไม้ให้กับครู อาจารย์ ในวันไหว้ครู สามารถกระทำได้

๓.๓ ในวันไหว้ครู ควรมีอิหม่ามหรือนักวิชาการศาสนาอิสลามให้โอวาทเกี่ยวกับการเคารพครู อาจารย์ และขออภัย (ขอพร) ให้แก่ครู อาจารย์

๓.๔ การไหว้ครูในวิชาที่ถือเป็นศิลปะของไทย เช่น มวยไทย กระบี่กระบอง หรือนาฏศิลป์ ให้ปฏิบัติไปตามความเหมาะสม ที่ไม่ขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลาม

๔. แนวทางปฏิบัติในการสอนและเผยแพร่ศาสนา

๔.๑ ห้ามมิให้สอนหรือเผยแพร่ศาสนาอิสลามด้วยการบิรักษหรือกล่าวร้ายต่อศาสนาอื่น โดยเฉพาะการนำเสนอคุตบะห์ (ธรรมกถา) หรือการเผยแพร่คำสอนในสื่อสังคมออนไลน์และสื่อทั่วไป พึงต้องระมัดระวังในการใช้ถ้อยคำเพื่อไม่ให้กระทบกระเทือนต่อความสัมพันธ์ระหว่างศาสนิกชน

๔.๒ พึงระมัดระวังในการใช้เครื่องขยายเสียงเพื่อบอกเวลาปฏิบัติศาสนกิจ (การอาซาน) ต้องควบคุมความดังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากมีสยิดนั้นตั้งอยู่ในชุมชนที่มีศาสนิกชนอื่นอาศัยอยู่ด้วย ต้องคำนึงถึงวิถีชีวิตปกติสุขของศาสนิกชนอื่นที่อยู่ในชุมชนนั้นประกอบด้วย

๕. แนวทางปฏิบัติในการอยู่ในชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๕.๑ กรณีการขอจดทะเบียนมีสยิด/สร้างสถานที่ประกอบศาสนกิจ (มัสยิด) ต้องคำนึงถึงจำนวนประชากรชาวไทยมุสลิมที่อาศัยอยู่ประจำในชุมชนแห่งนั้น พร้อมชี้แจงสร้างความเข้าใจต่อผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานราชการ ถึงความสำคัญของมีสยิด/สถานที่ประกอบศาสนกิจ (มัสยิด) เพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งและขัดต่อการดำเนินชีวิตตามปกติสุขของคนในชุมชน

๕.๒ ชาวไทยมุสลิมควรให้ความร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นที่จัดขึ้นภายในชุมชน เพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีปรองดอง และสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันหากชาวไทยมุสลิมในชุมชนจัดให้มีกิจกรรมทางสังคมหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และยอมรับซึ่งกันและกัน ระหว่างชาวไทยมุสลิมและพี่น้องชาวไทยต่างศาสนา

๕.๓ ให้ผู้นำทางศาสนา ได้แก่ ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด หรืออิหม่ามประจำมัสยิด เข้าร่วมประชุมกับทางราชการเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในการประชุมระดับจังหวัด ระดับอำเภอ หรือระดับท้องที่/ท้องถิ่น เพื่อจะได้ทราบและนำนโยบายของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมา แจ้งแก่พี่น้องชาวไทยมุสลิม และอาจรวบรวมปัญหา ความต้องการ หรือความเดือดร้อนของพี่น้องชาวไทยมุสลิมในชุมชน แจ้งแก่ทางราชการได้อีกด้วย อันจะทำให้เกิดความร่วมมืออันดีระหว่างส่วนราชการกับพี่น้องชาวไทยมุสลิม